

Источники и литература

1. Бахтин М. Вопросы литературы и эстетики: исследования разных лет / М. Бахтин. – М. : Худож. лит., 1975. – 504 с.
2. Барт Р. Избранные работы : Семиотика. Поэтика : пер. с фр. / Р. Барт. – М. : Прогресс, 1989. – 616 с.
3. Ильин И. П. Стилистика интертекстуальности: теоретические аспекты / И. П. Ильин. – М. : ИНИОН, 1989.
4. Степанов Ю. С. «Интертекст», «интернет», «интерсубъект» (к основаниям сравнительной концептологии) / Ю. С. Степанов. – М. : Изв. Рос. акад. наук. - Сер. литературы и языка. – 2001. –Т. 60. – № 1. – С. 3–17.
5. Современное зарубежное литературоведение: страны Западной Европы и США: концепции, школы, термины : энцикл. справ. – М. : Интрада–ИНИОН, 1999. – 319 с.
6. Фатеева Н. А. Интертекст в мире текстов: контрапункт интертекстуальности. – Изд. 3-е, стереотип. / Н. А. Фатеева. – М. : КомКнига, 2007. – 280 с.
7. Шайтанов И. О. Глазами жанра: проблемы англоязычной критики в свете исторической поэтики / И. О. Шайтанов // *Anglistica* : сб. статей по лит. и культуре Великобритании. – Вып. I. – М. : [б. и.], 1996. – С. 5–29.
8. Шайтанов И. О. Две «неудачи»: «Мера за меру» и «Анджело» / И. О. Шайтанов // Вопросы литературы. – 2003. – № 3. – С. 123–148.
9. Шайтанов И. О. О Шекспире, драматурге и поэте / И. О. Шайтанов // Шекспир У. Собрание сочинений : в 8 т. – Т. 1 / У. Шекспир. – М. : Интербук, 1992. – С. 8–36.
10. Шайтанов И. О. Формы модернизации в историческом жанре / И. О. Шайтанов // Проблемы зарубежной литературы. – М. : МГПИ, 1975. – С. 235–255.
11. Шайтанов И. О. Шекспир / И. О. Шайтанов ; под ред. В. В. Эрлихмана. – М. : Молодая гвардия, 2013. – 474 с. – (Жизнь замечательных людей. Сер. биограф. Вып. 1425).

Нікольський Євгеній, Солдаткіна Яніна. Біблійні алюзії в історичних хроніках Вільяма Шекспіра.

У статті розглянуто біблійні мотиви й алюзії, приховані в історичних хроніках Вільяма Шекспіра. Проаналізовано основні біблійні прообрази шекспірівських героїв, розкрито моральну проблематику, ґрунтовану на Святому Письмі. Зазначено, що драматург використовує точні й варійовані цитати, застосовує біблійні алюзії, ремінісценції, сюжетні інтерпретації, які виконують також функції характеристики образів і вираження авторської думки.

Ключові слова: біблійний інтертекст, алюзія, ремінісценція, вираження авторської свідомості, сюжетні інтерпретації, царствена святість, праведність, провіденціалізм, образ праведного монарха.

Nikolskiy Evgeniy, Soldatkina Yanina. Biblical Allusions in the Histories of William Shakespeare. The article discusses the hidden biblical motifs and allusions hidden in the historical Chronicles of Shakespeare. Analysis of the principal biblical prototypes of Shakespeare's characters, revealed moral problems, based on Scripture. It is noted that the playwright uses accurate and varied quotations, uses of biblical allusions, reminiscences, narrative interpretation, which performs functions of the characteristics of the images and expressions of the author's opinions.

Key words: biblical intertext, allusion, reminiscence, expression of author's consciousness, plot twist, Regal Holiness, righteousness, providentialism, the image of a righteous monarch.

Статья поступила в редколлегию
20.10.2016 г.

УДК 82.111-31.09

Ольга Новодворчук

**Образ полковника Фрйлі як символ заперечення жорстокості
(за повістю «Кульбабове вино» Рея Бредбері)**

У статті досліджено індивідуально-авторський символ у повісті «Кульбабове вино» американського письменника Рея Бредбері. Здійснено аналіз образу полковника Фрйлі, котрий є символом заперечення жорстокості та зла. Простежено способи формування символічного значення, якого набуває образ полковника Фрйлі. Увагу зосереджено на художній майстерності Рея Бредбері щодо реалізації авторського задуму.

© Новодворчук О., 2016

Виявлено, що письменник надає образу полковника Фрійлі символічного значення для різноманітної й переконливої інтерпретації твору читачем і досягнення переконливості в розкритті ідейного змісту.

Ключові слова: Рей Бредбері, символ, образ-символ, художній засіб, символ заперечення жорстокості.

Постановка наукової проблеми та її значення. В історії світової літератури творчість Рея Бредбері має велике значення. Його проза багатогранна й неповторна, із глибоким ідейним змістом, унікальними художніми образами-символами. За допомогою образів-символів письменник розкриває складні явища або позначає його через певні характерні деталі. Глибокий аналіз літературного твору, який здійснюється висвітленням образу-символу, з'ясуванням його значення, дає змогу зрозуміти та осмислити літературний твір.

Актуальність дослідження визначається своєрідною інтерпретацією одного з образів-символів повісті «Кульбабове вино» Рея Бредбері, а саме образу полковника Фрійлі як символу заперечення жорстокості, зла, антигуманізму. Наукова новизна статті полягає в тому, що в ній уперше проаналізовано образ-символ заперечення жорстокості за прозою Рея Бредбері.

Теоретичне значення праці – це те, що вона робить певний внесок у дослідження прозового тексту, текстової й образної структури, теорії інтерпретації тексту.

Практичне значення статті полягає в тому, що матеріали нашого дослідження можуть бути використані під час вивчення студентами-філологами творчої спадщини Рея Бредбері та аналізу повісті «Кульбабове вино» на заняттях з історії американської літератури ХХ ст.

Аналіз досліджень цієї проблеми. На сучасному етапі творчість Рея Бредбері, відомого американського фантаста, – об'єкт ретельного дослідження науковців. Аналіз творчості Рея Бредбері почалося наприкінці минулого століття вагомими працями як зарубіжних, так і вітчизняних науковців. Б. Дзвенпорт [13], К. Еміс [11] розглядали проблеми наукової фантастики; М. Менгелінг [14], А. Саллівен [15] – ідейно-тематичний зміст творів Рея Бредбері; К. Вулф [16] звернувся до проблеми жанру творів письменника; Б. Еттебері [12] вивчав поетику його творів; В. Новикова [7] дослідила поетику фантастичної новели Рея Бредбері; М. Кисельова зосередила увагу на сучасному контексті творів письменника [4].

Наукові спроби теоретичного осмислення поняття символу висвітлено в працях О. Потебні, О. Лосева, О. Веселовського, С. Аверинцева. О. Потебня розглядає філософські проблеми мови й міфу [10]. О. Лосев приділяє увагу змістовому співвідношенню понять «символ» та «алегорія» [6]. О. Веселовський в «Історичній поетиці» досліджує генеалогію символу, розкриває взаємозв'язок образу й символу [3], С. Аверинцев відстежує вплив контексту на структуру та властивість символу [1].

Як бачимо, дослідники ретельно аналізують надбання письменника: проблеми наукової фантастики, ідейно-тематичне розмаїття, поетику. На жаль, у зарубіжному й вітчизняному літературознавстві досі не знайшло свого відображення висвітлення в повісті «Кульбабове вино» Рея Бредбері образів-символів, яким є образ полковника Фрійлі, утворений за допомогою індивідуальної авторської символіки заперечення жорстокості.

Об'єкт дослідження – повість Рея Бредбері «Кульбабове вино». Вибір твору пояснюється його незвичним ліричним наповненням та тяжінням до глибокого ідейного вмісту, що надає образам-символам особливого значення. **Предмет дослідження** – образ полковника Фрійлі як символ заперечення жорстокості й зла.

Дослідження теми передбачає аналіз образу полковника Фрійлі, його всебічну інтерпретацію, а також висвітлення способів формування символічного значення. Потрібно проаналізувати образ полковника Фрійлі, якому автор надає особливого значення у творі й підносить його до образу-символу, адже через цей образ розкривається ідейний зміст твору. Саме це є **метою** нашої роботи.

Виклад основного матеріалу й обґрунтування отриманих результатів дослідження. Суперечливі й неоднозначні визначення поняття «символ» у літературі. Символ – це багатозначний образ, який поєднує між собою різні плани художнього відтворення дійсності на основі їх суттєвої спільності, спорідненості. Символ – це завжди образ, а образ може стати символом за певних умов [5, с. 620]. Символ, як зазначено в «Літературознавчому словнику-довіднику», проявляється в певному образі й тяжіє до узагальненої ідеї, намагаючись розширити її зміст.

Існують думки науковців, що символ «предметний або словесний знак, який опосередковано виражає сутність певного явища <...>, має філософську смислову наповненість, тому не тотожний знакові» [5, с. 621–622].

Н. А. Первушина у своїй статті «Феномен символу: концептуальні проблеми дослідження» стверджує, що важливими особливостями символу є неконкретне вираження та багатозначність [9].

О. Лосєв вважає, що символ є відображенням речей, явищ, подій, але «не пасивним, не мертвим, а таким, що несе в собі силу й міць самої дійсності, тому що одного разу одержане відображення переробляється у свідомості, аналізується в думці, очищається від усього випадкового й несуттєвого та доходить до відображення не просто чуттєвої поверхні речей, а їх внутрішньої законності» [6, с. 65].

У статті спираємося на визначення С. С. Аверинцева: «символ – образ, узятий в аспекті своєї знаковості, та знак, наділений всією органічністю мифу й невичерпністю образу» [1, с. 75]. Погоджуємось із думкою відомого вченого, що той чи інший контекст впливає на структуру та властивість символу.

Художні образи у творі можуть набувати символічного змісту: «В принципе каждый элемент художественной системы может быть символом: тропы, художественная деталь и даже герой художественного произведения» [8, с. 75]. Такі символи називають індивідуально-авторськими. Вони є наслідком авторського зосередження на поглибленні значущості зображуваного об'єкта.

Уважаємо, що в прозовій спадщині Рея Бредбері значну увагу сконцентровано на оригінальних образах, значущість яких підкреслюється автором. Письменник розкриває ідейний зміст твору, надаючи їм символічного значення. Один із таких – образ полковника Фрійлі. Він особливий у тому сенсі, що символізує заперечення жорстокості.

Образ полковника Фрійлі багатозначний – це відважний вояк, добросердна людина, німецький стариган, якому майже сто років, філософ. Його фізичні можливості контрастують із його духовним світом. Ззовні полковник Фрійлі майже мертвий: старий, паралізований, із поганим зором та «беззубою усмішкою» [2, с. 107]. Чоловік із «напівзгаслою душею» майже десять років не виходить із дому: «сидить сам-один, і серце його, наче сіре жабеня, вряди-годи мляво хляпає в грудях» [2, с. 175].

Рей Бредбері використовує яскраві художні засоби, щоб надати образу чоловіка ознак неживого: «Хлопці обережно пройшли через передпокій і заглянули до кімнати, де було всього два предмети меблювання – старий чоловік і крісло. Ті предмети були дуже схожі на вигляд: обидва такі худі, що одразу впадало в око, як і з чого вони стулені, де в них суглоби, а де м'язи й сухожилки» [2, с. 107]. Хлопці, які завітали до нього, розпізнали, що він живий, лише коли «один з темних предметів поворухнувся» [2, с. 107].

Ототожнюючи образ полковника з предметом, автор указує на його зовнішнє омертвіння, а от розум полковника досить світлий і чоловік вражений своїм фізичним станом: «Спустив з ліжка кволі й бліді, мов із слонової кістки, ноги і аж сам здивувався, як вони всохли. Здавалося, ці диби приладнали йому колись уночі, поки він спав, а його справжні, молодші ноги забрали й спалили у топці в підвалі. І отак протягом років зруйнували все його тіло, розтягли тулуб, руки, ноги, залишивши йому натомість оці замітники, жалюгідні й нікчемні, як шахові пішаки» [2, с. 179–180].

Ще однією художньою деталлю, що вказує на фізичну немічність полковника, є опис носу: «він скидався на білу порцелянову чашку, в яку налито дуже ріденького й ледь теплого чаю» [2, с. 112]. Проводячи аналогію з ледь теплим чаєм, безсмачним, безколірним, Рей Бредбері створює цілісний образ старої людини, позбавленої ознак життя.

Автор розкриває образ полковника Фрійлі через діалог із грінтаунськими хлопчачками Чарлі, Дугласом, Джоном. Розмова відкриває читачеві важливу характеристику старого вояка – він має чудову пам'ять. Полковник відтворює події минулого життя у своїй розповіді дітям, яким цікаво дізнатися про все, що було дуже давно, цікаво вислухати людину, яка була безпосереднім учасником тих подій. Прийом контрасту, який використовує Рей Бредбері, «фізична безпорадність – живий внутрішній світ, розум, пам'ять» посилюється саме в розмові з хлопцями.

Полковник Фрійлі після таких розмов із хлопцями, наче горів увесь і відчував, що живий. Лікарі заборонили йому будь-яке спілкування, що призводить до збудження, оскільки таким чином він укорочував собі життя. Полковника дратувало, що лікарі й доглядальниця «зазіхають і на зовсім недоторканне – на його пам'ять, намагаються урвати нитки, що простяглися назад, у минулі літа» [2, с. 180]. Завдяки своїй пам'яті він жив. Саме пам'ять давала йому наснагу й силу. Думка старого була несхитна: «нехай таке збудження вкорочує віку – дарма, краще швидко згоріти, ніж коптити небо» [2, с. 178].

Також «оживлювали» старого телефонні переговори з Буенос-Айресом, із Лімою, із Ріо-де-Жанейро. «Таємні, наркотично-п'яні телефонні дзвінки, такі собі місточки, перекинуті через хаші вмитих дощем тропічних лісів, через голубувато-лілові плоскогір'я, через озера й гори» [2, с. 179] надихали старого полковника, давали відчуття сили, повертали в минуле, у молоді роки.

Полковник Фрійлі телефонував своєму товаришу Хорхе в Буенос-Айрес. Той, на відміну від Фрійлі, у своєму поважному віці ще міг рухатись і насолоджуватися життям. Хорхе відчиняв вікно, що виходило на залюднені вулички міста, і полковник слухав «гомін гарячого золотого полудня в Мехіко» [2, с. 176]. У такі миті полковник Фрійлі «відчував на своїх зарослих колючою щетиною щоках гаряче південне сонце, і йому знов було двадцять п'ять років, і він усе йшов та йшов, роздивляючись навколо, усміхаючись, щасливий з того, що живе, що такий бадьорий і чутливий, що всотує в себе барви й пахощі» [2, с. 177]. Любов до життя й усього живого – одна з ключових характеристик полковника Фрійлі.

Життя полковника, бурхливе й довге, замолоду було насичене всілякими подіями й пригодами. За ключовими фразами, які йому підкидає Чарлі, старий змальовує картини не лише свого минулого життя, а й минулого своєї країни. Діти вважають полковника Фрійлі «машиною часу», людиною, яка здатна поринути в минуле та жити в теперішньому часі.

Старому приємно спілкуватися: «Старі люди тільки й чекають нагоди побазікати...» [2, с. 108]. Автор порівнює розповіді старого полковника зі «старим іржавим ліфтом, що зрушив з місця та й поповз нагору» [2, с. 108]. Полковник – це механізм, що працюватиме за будь-яких умов у будь-якому віці. Це ще один контраст, створений Реєм Бредбері, – «людина – машина».

Автор зосереджує увагу читача на трьох спогадах полковника Фрійлі, які у висхідній градації поглиблюють ідейний зміст твору, який полягає в запереченні жорстокості й зла.

Для утвердження образу машини автор створює зворотню хронологію історичних подій:

- 1 жовтня 1910 р. Бостон. Трагедія з Чін Лінсу;
- 1875 р. Прерії. Індіанець Білл;
- 1861 – 1865 р. Громадянська війна в США між буржуазною Північчю й рабовласницьким Півднем.

Співчутливість і добросердечність полковника Фрійлі виявляється в першій розповіді, пов'язаній із трагедією, що трапилась із «великим магом і чародієм» Чін Лінсу в Бостоні. Невдалий трюк із кулею, яку великий маг повинен був спіймати зубами, скінчився трагічно – Чін Лінсу упав мертвим перед глядачами театру вар'єте.

Переповідаючи, полковник «важко звів дух і замовк» [2, с. 108]. Старому важко згадувати деякі трагічні моменти свого життя. У такі миті змінюється зовнішній вигляд полковника, голос стає «невизначний, мовби лине ген над водами тихого озера» [2, с. 108]. Продовжує свою розповідь полковник «сидячи нерухомо, мов скам'янілий, і тільки губи його ворушилися» [2, с. 109]. Природне заціпеніння охоплює полковника Фрійлі щоразу, коли він переживає трагічні події минулих років.

Отож, «машина» має велике й співчутливе серце: йому шкода мага Чін Лінсу. Коротка, але влучна фраза, у якій відбилися переживання полковника Фрійлі: «Жах, просто жах... ніколи цього не забуду...» [2, с. 109], – характеризує його як вразливу та чуйну людину.

У другій оповіді Рей Бредбері розкриває трагічну сторінку минулого своєї країни: винищення бізонів у Північній Америці. Йому боляче й соромно за те, що ця сторінка історії існувала. Такі почуття автора читач прочитає в розповіді полковника Фрійлі про полювання на бізонів у преріях.

Використовуючи гіперболізацію, автор виводить образ стада бізонів до вселенських масштабів, порівнюючи його з природою та могутніми природними явищами: морем, хвилями, громовицею. Велич тварин автор передає завдяки майстерно дібраним тропам, змалюванням переживань полковника Фрійлі, описам поєднання природи й людини: «Земля гупає, мов знавісніле серце, ...мов серце, охоплене жахом. Я весь трушуся, ось-ось розсиплюся на кістки. Земля двигтить: торох! торох! бам! Громовиця..... О, як вона гримотіла, та страшна громовиця, як перекочувалась узгірками й видолинками, і як усе довкола вкрила та руда хмара, так що нічого іншого й видно не було!» [2, с. 110].

Із вуст полковника Фрійлі звучить думка про те, що він хотів запам'ятати велич своєї країни, велич мільйонів бізонів, що рухались у преріях, мов хмара, курява, «люта сила», «громовиця». Він не захотів стріляти у «Велике військо прадавньої прерії» [2, с. 111] і «був радий, що не зачепив тієї хмари чи сили, яка в ній була, не зачепив ані дрібною свинцю» [2, с. 111]. Полковнику соромно за людей, які винищували буйволів і бізонів, винищували велич його країни! Він рушив туди, де «не

чув людських голосів» і радів, що не чує їх. Він розуміє, що бізони приречені й у цій фатальності «море горбатих карків та розмаяних грив» [2, с. 111] здаються йому «чорною й лискучою, довжелезною й сумною безконечною похоронною процесією» [2, с. 111]. Усе ество полковника заперечує невмотивовану жорстокість щодо ставлення до цих гордих і прекрасних тварин.

Та для своїх нащадків Фрїйлі зберіг у пам'яті не смерть і не сум, а саме велич: «Мені хотілося зберегти в пам'яті гук тієї громовиці, ..., добре б і вам колись його почути...» [2, с. 112]. Він хоче, щоб нащадки не йшли стежкою жорстокості й убивств, а насолоджувалися життям та величними картинами природи.

У третій оповіді бачимо, як тяжко старому згадувати Громадянську війну в США (1861–1865 рр.) між буржуазною Північчю й рабовласницьким Півднем. Він робить вигляд, що не пригадує, на чієму боці воював, колір свого мундира й кашкета, із якого боку гір він перебував, де сходило сонце: ліворуч чи праворуч, куди рухався: за сонцем чи проти сонця. Коли хлопці запитують його про перемоги або якусь виграну битву, полковник Фрїйлі відказує, що такого він не пригадує. Чоловік говорить про те, що війна – це не те, чим повинні пишатися люди, бо у «війні взагалі не виграють... Завжди тільки програють, і хто програє останній, той просить миру» [2, с. 113]. Війна залишила в спогадах полковника «незліченні поразки й гіркоту» [2, с. 114], про які він говорити не хоче: він не пригадує ні поразок ні перемог, ні переможців ні переможених. На згадку полковнику спадають лише пісні тих далеких часів, пісні, які «співали й ті, і ті, і нічний вітер ніс їхні пісні то на північ, то на південь» [2, с. 115].

Полковник щиро шкодує, що деякі історичні дати, міста, місцевість, люди та події ввійшли в історію Америки, навіки увінчані чорною стрічкою війни. Назва містечка Шайло, де відбулась одна з битв Громадянської війни, не запам'яталася людям як зразок культурної спадщини. « – ... Який жаль, що така гарна назва збереглася тільки у воєнній хроніці» [2, с. 114], – говорить Фрїйлі.

Застосовуючи прийом контрасту «фізична безпорадність – живий внутрішній світ, розум, пам'ять», автор переконує читача в силі історичної пам'яті, яка, на відміну від фізичного тіла, є невмирущою. І хоч своїм тілом полковник не міг керувати, та його розум, його пам'ять давали життя йому та маленьким слухачам, яким важливо було дізнатися про життя полковника Фрїйлі, про історичне минуле своєї країни, про ті часи, у які жив полковник, про людей, яких бачив на власні очі.

Використовуючи найрізноманітніші художні засоби й прийоми (контраст, градація, екскурс у минуле, гіперболізація, спогади за зворотною хронологією та ін.), Рей Бредбері відшліфовує ідею твору: у війні не виграють – зло народжує зло – усього потрібно досягати мирно, тільки гуманізм є основою буття людини.

Образ полковника Фрїйлі набуває символічності: він уособлює історичне минуле країни, героїчні звитяги, досвід минулого й, незважаючи на воєнний досвід, – заперечення жорстокості. Зі свого філософського погляду полковник не вбачає жодного героїзму у військовій справі, він не погоджується зі страхітливими подіями у своїй країні та протистоїть їм, як тільки може протистояти звичайна людина системі, країні, всесвіту.

Висновки та перспективи подальшого дослідження. Отже, для поглиблення ідейного навантаження американський письменник Рей Бредбері використовує у своїй повісті символ заперечення жорстокості, утілений в образі полковника Фрїйлі. Використаний автором образ-символ допоміг створити поле для багатогранної інтерпретації твору читачем. Завдяки образу-символу можна розкрити прихований у контексті сенс та зрозуміти ідею й внутрішній світ думки письменника. Так, у процесі аналізу повісті «Кульбабове вино», виявлено, що автор за допомогою образу-символу полковника Фрїйлі вповні передав ідею твору, у якій проголошено велич духовності, гуманізму, і водночас він засуджує жорстокість і зло.

Символічні образи у прозі, що мають полікультурний сенс, є перспективним напрямом наукових досліджень і потребують подальшого вивчення.

Джерела та література

1. Аверинцев С. С. К истолкованию мифа о Эдипе / С. С. Аверинцев // Античность и современность. – Москва : [б. и.], 1972. – С. 90–102.
2. Бредбері Р. Кульбабове вино : повість / пер. з англ. В. Митрофанова. – Тернопіль : Навч. книга – Богдан, 2011. – 328 с.
3. Веселовский А. Историческая поэтика / Алексей Веселовский. – Москва : Сов. писатель, 1980. – 360 с.

4. Киселева М. И. Творчество Рэя Брэдбери. Традиция и современный литературный контекст : автореф. дис. ... канд. филол. наук / М. И. Киселева. – Нижний Новгород. 1993. – 17 с.
5. Літературознавчий словник-довідник / за ред. Р. Т. Гром'яка, Ю. І. Коваліва, В. І. Теремка. – Київ : ВЦ «Академія», 2006. – 752 с.
6. Лосев А. Ф. Проблема символа и реалистическое искусство / А. Ф. Лосев. – Москва : Искусство, 1976. – 364 с.
7. Новикова В. Г. Фантастическая новелла Рэя Брэдбери : автореф. дис. ... канд. филол. наук / В. Г. Новикова ; Нижегородский гос. пед. ин-т им. М. Горького. – Н. Новгород, 1992. – 17 с.
8. Основы литературоведения : учеб. пособие [для студентов пед. вузов] / В. П. Мещеряков, А. С. Козлов и др. ; под общ. ред. В. П. Мещерякова. – Москва : Дрофа, 2003. – 416 с.
9. Первушина Н. А. Феномен символа: концептуальные проблемы исследования / Н. А. Первушина // Вестник ТГПУ (TSPU Bulletin). – 2011. – 11 (113). – С. 187–191.
10. Потебня А. Слово и миф / Александр Потебня. – Москва : Правда, 1989. – 622 с.
11. Amis K. New Maps of Hell. – NY : Hacourt Brace World, 1969. – 161 p.
12. Attebery V. Fantasy Tradition in American Literature: from Irving to Le Guin / V. Attebery. – Bloomington : Indiana Univ. Press, 1980. – 212 p.
13. Davenport V. Inquiry Into Science Fiction / V. Davenport. – NY : Longman, Green, 1955. – 87 p.
14. Mengelling Marvin E. The Machineries of Joy and Despair Text. / Marvin E. Mengelling // Ray Bradbury / Ed. by M. Greenberg. – Olander Edinburgh : Paul Harris Publishing, 1980. – P. 84–109.
15. Sullivan A. T. Ray Bradbury and Fantasy / A. T. Sullivan // English Journal. – Chicago. – Dec. 1972. – Vol. 61. – P. 1309–1312.
16. Wolfe Gaty K. The Known and the Unknown: Structure and Image in Science Fiction / K. Wolfe Gaty // Many Futures, Many Worlds. – The Kent State University Press, 1977. – P. 94–116.

Новодворчук Ольга. Образ полковника Фрийли как символ отрицания жестокости (по повести «Вино из одуванчиков» Рэя Брэдбери). В статье изучена индивидуально-авторская символика в повести «Вино из одуванчиков» Рэя Брэдбери. Осуществлен анализ образа полковника Фрийли, который является символом отрицания жестокости и зла. Автором прослежены пути формирования символического значения, которое приобретает образ полковника Фрийли. Внимание сконцентрировано на художественном мастерстве Рэя Брэдбери относительно реализации авторской задумки. Выявлено, что писатель придаёт образу полковника Фрийли символическое значение для разнообразной и убедительной интерпретации произведения читателем и достижения убедительности в раскрытии идейного содержания.

Ключевые слова: Рэй Брэдбери, символ, образ-символ, художественное средство, символ отрицания жестокости.

Novodvorchuk Olga. Colonel Friyli's Character is a Symbol of the Negation of Cruelty (According to Ray Bradbury's Story «Dandelion Wine»). This article is dedicated to studying symbols in Ray Bradbury's story «Dandelion Wine». Colonel Friyli's character is analyzed as a symbol of the negation of cruelty and evil. The author has traced the ways symbolic meaning is formed through colonel Friyli's character. The author draws attention to Ray Bradbury's artistic skills and the implementation of the author's ideas. It is clear that the writer attaches symbolic significance to colonel Friyli's character for varied and convincing reader interpretations and for persuasive disclosure of ideological content.

Key words: Ray Bradbury, symbol, image, artistic tool, symbol of the negation of cruelty.

Стаття надійшла до редколегії
16.11.2016 р.

УДК 82.0

Луиза Оляндэр

«Литературный Санкт-Петербург. XX вв.» в контексте «Петербургского текста»

В статье через анализ структуры текста с использованием синтеза основополагающих методов и принципов исследования, взятых во взаимосвязи и дополнении, – прежде всего гадамеровской герменевтики, структурализма и рецептивной эстетики, – энциклопедический словарь (ЭС) «Литературный Санкт-Петербург. XX вв.» (2015) рассматривается составной частью «Петербургского текста». Его *структура* осознается как